

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1—szór 7 kr. 2—szór 6 kr. 3—szór 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyitlertéri ozikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Bécs, aug. 23.

△ A Gasteinből érkező hírek valódi szivárványszínűek. Tegnap még az volt a legujabb, s hozzá tették — lehitelesebb, hogy a dolgok a barátságos közlekedéssel ép ellenkező alakot öltöttek: Beust elutazik, s fejedelmünk többé nem is fog Vilmostal találkozni. Sokan már attól tartottak, hogy a Németország és Ausztria-Magyarország közt egy idő óta észlelhető udvariasság kellemetlenségeket okozható feszültségre változik, sőt esetleg a nemzetközi viszonyok el is mérgesedhetnek. Ma már egészen más formán beszél fama asszonyosság. A mi birodalmi kancellárunkat nemcsak a német császár tüntette ki, hanem hajdani ellenlábasa is. szivélyes és közlékeny lett iránta, minek eredményekéül már is politikai resultatokat szült a gasteini pourparler. Nincs ugyan szó — így mondják a legfrissebb tudósítások — szerződésről, még kevésbé szövetségről; hanem a két nagy állam diplomata-főnökei több fontos kérdést egymást megnyugtatólag vitattak meg. Némelyek tovább mennek s azt vélik, hogy nem egy nevezetes ügyben meglepő egyetértés jött létre a két birodalmi kancellár közt.

Beust — állítólag — csak azért hagyta el Gasteint, hogy fejedelmének terjedelmesen referáljon az ott megbeszélésekről.

Az eszmecsere a körül forgott, meggyőzni egymást arról, hogy Ausztria-Magyarország és az új német császárság érdekei nem hogy ellentétesek lennének, de miuthogy mindkettőjük égető szüksége a béke megszilárdítása, egy uton járva a békekünkát megzavarható akadályok távolítására kell igyekezniök.

Meg kell említenünk még azt a versiót is, mely szerint megvan a szóbeli egyesség arra nézve, hogy a két hatalom a nemzetközi ügyekben párhuzamosan járjon el; a belkérdeések azonban egészen a megvitátás körén kívül hagyatták, mindenki szabad kezét tartván fenn azok intézése körül; a minthogy ez másként nem is képzelhető az ily dolgokba beleszólást engedni, annyit tenne, mint lemondani az állami önállóságról, ennyire pedig az európai hatalmi viszonyok még nem változtak, sőt inkább ép a gasteini találkozás rendezése is arra mutat, hogy Bismarck maga is érzi, mennyire nincs még minden veszély ellen biztosítva az a mozaik, melyet egy nemzeti nagy háború forrasztott egygyé.

Néhányat felemlítünk a nevezetes találkozás és értekezés felől keringő többé, kevésbé valószínű avagy hiteles találgatásokból, de csak néhányat, mert gomba módra terem a combinatio az ott történekről, történhetokről; annyi bizonyos, hogy nagyon fontos ügyek foroghattak szőnyegen, mivel az egyelőre szintugy palástul annyit emlegetett romániai vasutügyet el is felelték, többé senki sem szól róla.

Az utóbbi napokban az összes európai journalistica figyelme Gastein felé fordult volt: az oroszokan meglátszott a gyanakodás, a francziákon a revanche óhajlása, s ezért némi ingerültség; csak a német lapok szóltak róla reményteljesen, az osztrák-magyar lapok közül pedig az elsők sokat, igen sokat kívántak tőle, míg a magyar lapok okoskodásából szintugy ki ri az ovatos reserva. Tény, hogy forr ott valami, de hogy mi, nem is sejtjük, s mikorra lesz kitisztulva, ezt találgatni fölösleges fáradság lenne.

Lapszemle.

Az „Ellenőr“ a honvédelmi törvény oly módoni javítását sürgeti, hogy az kellő praecisiorzás folytán az illusoriussá tételtől megóvassék, nevezetesen intézkednie kell, hogy azok megfenyítéséről is gondoskodva legyen, kik a védőktelezettség alóli kibuvásra tudatlanság vagy rosszakaratból közreműködnek, annál is inkább, mert a most divó felülvizsgálat költséges volta mellett sem vezet eredményre. Ennek figyelembe hozatalát most már csak azért is időszérűnek tartja, mert a kormány maga is állatta e törvény hiányos voltát és revisióját munkába vette. Különösen a honvédség körüli hiányok orvoslására figyelmeztet, ezen intézményben az önálló magyar hadsereg csiráját látva, milyen nélkül önálló államot nem ismer s azért következetesen törekszik azon alap, t. i. a 67—ki kiegyezés megmástitására is, melyben a hadügy közössiége kimondatott.

A „P. Lloyd“ első cikkében a császári találkozásról szól. A fontosság, melyet ezen összejövetelnek tulajdonítanak, okozza, hogy minden Gasteinből érkező hírhez a legutarkább kombinatókat csatolják. Így a bécsi lapok azon körülményből, hogy Ferencz József ő felsége ujjában tervezett látogatása Gasteinban elmarad, már azt következtetik, hogy az udvarnál a feudális körök és Oroszország befolyása emelkedett tulsulyra, mintha az osztrák-magyar politika, legalább a mi a külviszonyokat illeti, oly ingatag volna, hogy egyik másik tory velleitási azonnal elterithetnek irányából. A „Lloyd“ nézete szerint, a Gasteinben eddig törtétek csak annyit bizonyítanak, hogy a két uralkodó, valamint a két kabinet közt benső viszony létesül, mint az a közös érdekek helyes felismeréséből önként következik. A söteten látó bécsi lapok — mondja a „Lloyd“ — különösen azon aggodnak, hogy Ausztria ujjab belpolitikai iránya gótolhatná az osztrák-magyar monarchiát a Németországhoz köze-

ledésben s azt egy orosz-franczia szövetség karjaiba dönthetné. De ily esetben a magyar államférfiaknak is volna beleszólásuk, s hogy erre még nem érezték magukat indittatva, eléggé bizonyítja, miszerint Hohenwarth kísérelte a nevezett hatást sohasem gyakorolhatják. Egyébránt a német lapok is meg fognak nyugodni, ha valósul, hogy ő felsége a császár és király a Rajna mellett, Koblenzben szándékszik a német császár látogatását vizonozni.

Az „Ung. Lloyd“ a cislajtániai választásokról értekezve, teljesen lehetetlennek mondja az eredmény iránti tájékozást. Mindkét párt a szokotnál erélyesebben készül a harcra és győzelmet remél. A német kerületekben a kormány, mióta föderalistikus iránylatával előállott, csak ott számíthat szavazatokra, hol a confessionalis és iskolai törvények miatt az alkotmánypárttal engesztelhetlenül meghasonlott ultramontanok birnak tulnyomó befolyással. De csak ezen két párt közé helyezett elemek fogják a kérdést eldönteni, vajjon a kormánynak lesz-e két harmadrész többsége a képviselőházban. Ideltartoznak a nagy földbirtokosok a választatott tartományi gyűlésekből, az alsó-ausztriai választókerületek s mindazon felső-ausztriai, salzburgi és stajjerszági kerületek, melyek még az nltramontanok kezében nincsenek. Hogy itt ki fog győzni, arra nézve minden kombináció lehetetlen, azt csak maga a választás fogja megmutatni.

Törvényhatósági szabályrendelet, az udvarhelyszéki tisztikar, a segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet létszámáról, hatásköréről, a munka elosztásáról, a fizetések mennyiségéről és a napidíjak fokozatáról.

(Folytatás.)

E) Pénztárnok, ellenőr és számvevő. 33. §. A pénztárnok, ellenőr és számvevő jogai és kötelességei a házi pénztár részére kiadott miniszteri rendszabályok és kezelési utasításokban vannak részletezve.

34. §. A pénztárnok és ellenőr hivataluk elfoglalása előtt 3000 illetőleg 1500 frtnyi óvadék letétele vagy biztosítására kötelezetnek. Az óvadék állhat készpénzből, értékpapirokból és a pénztárnok és ellenőr saját vagy egy harmadik kész fizető kezésként előállított egyén tulajdonát képező ingatlannal, az árvagyon biztosítását illetőleg előírt módon bekebelezett adóselvévlől.

35. §. A számvevőnek — eltekintve a házi pénztárhozi viszonyától, a mely az ide vonatkozó miniszteri utasítások és az árvaszek iránti állásától, a mely az árvaszéki szervezetről szóló szabályrendelet által határozatik meg — kiválólag kötelességében áll az alkirálybíró utalványainak az érvényességi záradékkal ellátása és a községi zárszámadások és a költségvetési előirányzatok megvizsgálása, a melyekről a törvényhatósági állandó bizottság pénzügyi szakosztályához előzetesen véleményes jelentéseket terjeszt elő.

36. §. A pénztárnok, ellenőr és számvevő a fennálló szabályok értelmében előírt mintázatok szerint a szükséges naplók és jegyzőkönyvek vezetése is kötelezték. Ezeknek kívül az ellenőr teljesíti a házi pénztári hivatalnál az igtatói, a leirói és a kiadói kötelességeket is.

37. §. A pénztárnok az alkirálybíró kívánatára a pénztár állásáról napló kivonatot s esetleg a kívánat szerint részletes kimutatásokat készít.

38. §. A házi pénztár kiadványait a pénztárnok és az ellenőr ellenjegyzése mellett elküldöztet hivatalos pecsét által saját maga eszközli; a miniszteriummal a törvényhatósági bizottsággal s más hatóságokkal azonban az alkirálybíró közvetítésével érintkezik.

39. §. A házi pénztár pecsétje a következő körirattal látandó el; „Udvarhelyszék közönségének házi pénztári hivatala 1871.“

F) Főorvos. 40. §. A főorvos az alkirálybíró felhívására szakvéleményt ad mindazon ügyekben, a melyek a közegészségügyet érdeklik.

41. §. Hullák találása alkalmával, s járványok és ragályok esetében az alkirálybíró felhívására vagy a járási dullók megkeresésére kiszáll a helyszínére, orvosrendőri szemlét visz keresztül, alkalmazásba veszi a svükséges rendszabályokat s az állapotról az intézkedő vagy megkereső tisztvelőhez a további hivatalos eljárás szempontjából minden haladék nélkül jelentést illetőleg előterjesztést tesz.

42. §. A közigazgatási fogházban őrzett fegyenczeket hetenként legalább kétszer meglátogatja és szükség esetében gyógykezeli.

43. §. Évenként legalább kétszer megvizsgálja a törvényhatóság területén levő gyógyszerárakat s eljárás eredményéről az alkirálybírónak jelentéseket tesz.

44. §. A himnlóltás és az ujonczállítás tekintetében végzi mindazon teendőket, a melyek a törvény és a jogérvényes szabályrendeletek által előíratnak.

45. §. Az alkirálybíróval egyetértve igazítja a köz-kórházat, eszközli a betegek felvételét és gyógykezelését. A kórházi kezelés rendéről külön szabályrendelet fog intézkedni.

46. §. A közegészségügy és a törvényhatósági kórház állapotáról és viszonyairól az alkirálybíró kívánatára kimutatásokat és véleményes jelentéseket készít.

47. §. A járási orvosok és alorvosok által a jelen szabályrendelet 112. és 116. §§-ai értelmében hozzá beküldendő statisztikai adatokat összeállítja, s az ekkép szerkesztett törvényhatósági közegészségügyi statisztikai táblázatot kimerítő jelentés mellett az alkirálybírónak előterjeszti.

48. §. Az általa intézett teendőkről és a kórház-ügyről elküldöztet jegyzékeket vezet. (Folyt. köv.)

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Bécs. Beust grófot és Hofmann osztályfőnököt ide várják; berlini és bécsi diplomatiai körökben nagyon meg vannak elégedve a gasteini értekezések eredményével.

Flórencz. Olasz politikai körökben a gasteini találkozást az európai béke biztosítéka gyanánt veszik s nevétségesnek tartják a francia-orosz szövetség lehetőségét.

Vilmos császár sept. 6-ig marad Gasteinban. A császárok második találkozására sept. 7—8-án történik Salzburgban Beust, Bismarck és Andrassy jelenlétében.

Konstantinápoly. Perzsia tiltakozik a Basraun szigeteket török csapatok általi megszállása ellen, a Porta jogot tart erre.

Legujabb táviratok.

London, aug. 22. A munkástársulatok delegáltjainak ma tartott ülésében oly határozatok fogadtattak el, melyek a versaillesi foglyok deportatóját kárhóztatják, és a francia kormánytól azt kívánják, hogy ezen foglyoknak Alsó-Canadába, vagy a Red-River-melléki canadai kerületekbe való emigratíóját segítse elő.

Páris, aug. 23. A „Patrie“ jelenti, hogy a kormány azonnal megszüntetendit az ostromállapotot, mihelyt a nemzetország az összes departementokban le leendő fegyverezve.

Berlin, aug. 23. A császár még 14 napig időzend Gasteinban, s aztán Münchenbe megy látogatásra.

Róma, aug. 23. A cabineti válságra és a Vatikán szükségletei végett kibocsátandó kölesőre vonatkozó hírek megczáfoltatnak.

Konstantinápoly, aug. 23. Krimban kitört az epemirigy.

Gazdasági levelek.

Karlsruhe, 1871 augusztus.

III.

A schweizi gazda rég belátta azt, hogy ha szemtermeléssel foglalkozik, akkor nem élhet meg, vagy csak nagyon szegényesen tarthatja fenn magát és családját; felhagyott tehát avval és helyette a hus-termelést léptette előtérbe, s e tekintetből szántói nagyobb részét takarmány-füvek és gyök-növényekkel veti be.

Állataik közül legtöbb tehenet tartanak, melyek tejéből is szép bevételök van, s ezen kívül maguk számára is fontos tápszer nyujtanak.

Hogy mily jövedelmező lehet a marha-tenyésztés, azt már eléggé látszik bizonyítani az is, miszerint a 2 1/2 millió lakóssal bíró kis Schweiz évenként csak a tej, sajt, vaj és savóból 100 millió francot vesz bé és 250—300,000 mázsa sajtot szállít külföldre.

Daczára már most annak, hogy a külföld oly sok marhat tenyészt, nem csak Schweiz, mily szép jövedelem-forrás mutatkozik számunkra, ha marha-tenyésztésünkre nagyobb sulyt és több gondot fordítunk; mert, hogy marháink számára a külföld akkor is biztos piac lesz, az kétséget sem szenved; mert habár a külföld sok marhat tenyészt is, de a föld szűke, s a lakósság nagy számához mérve még sem tud annyit előállítani, hogy a külföldre ne szoruljon, mit eléggé bizonyít az is, hogy a jelenben is folyton szállítanak idegen marhát, így p. u.: csak Schweizba évenként azon felül a mit ott kitudnak állítani, még 100—120,000 darabban szállítanak többet bé mint ki és ezért évenként 60—70 millió francot adnak ki.

Schweizban a nép anyagi és szellemi előrehaladására igen nagy suly van fektetve úgy az egyes cantonok Regierung-ja, mint a tehetősebb egyének szivessége által, kik együtt működve gazdasági és árvgám intézetekeket állítottak, mely utóbbiakban a gazdaságra is kiterjesztették figyelmöket, ha nem is ép oly nagy mértékben mint az előbbiekben, sok intézetebe belépő ifjakat mind az elmélet, mind a gyakorlat terén képzett és ügyes gazdákká neveltek, kik onnan kilépve mindenben jó példával igyekeztek előljárni; s a jó példa nem is maradt utszélre vetett mag, melyet a jövő-menők oltaposnak, vagy az égi madarak felszednek.

Nem lehetne-e ezt nálunk is elérni? kétségkívül igen! csak hogy előbb birnunk kell kormányunk és tehetősebb egyéneink pártfogását az ügy érdekében, kiknek segélye és közremunkálása által állithassunk fel mi is mentől több földmívelési és árva gyám-intézeteket,

mely utóbbiakban főleg képesek legyünk az elmaradt árvaakat lehető legkevesebb díj mellett felnevelni, s a gazdaság terén is ugy kiképezni, hogy onnan kilépve ne csak önmaguknak, hanem hazájuk és embertársaiknak is szolgálni mindig készek és képesek lehessenek.

Ha az első lépést, mely mindenben a legnehezebb szokott lenni, megtettük, s a kezdet jól ütött ki, akkor nekünk is lehet még reményünk, hogy lassan-lassan tovább haladva e tekintetben is versenyehetünk a külfölddel, annyival is bizonyosabban, mert földünk már a természetlől is ugy meg van áldva termő képességgel, hogy csak 2/3 annyi költség és fáradság után is mint a mennyit külföldön fordítanak szántóföldeikre, amazoknál gazdagabban fog fizetni. Remélhetjük azt is, hogy egy sikeres fellépés után a jó példa minálunk is fog követőkre találni, s így lassanként kivethetjük gazdánkat a régi kerékvágásból, s megmutathatjuk néktek azt az utat, melyen haladva a rónák és völgyekben is aranybányát találhatni. Vajha ezen jó kívánság mentől hamarabb czélt érne!

Szekely Albert.

Az angol felsőház reformja.

„A lordok visszavetették a titkos szavazásra vonatkozó javaslatot anélkül, hogy tárgyalásba bocsátottak volna, írja a londoni „Spectator“ közlebbi számában. Sőt voltak többen a felsőházban, a kik oly argumentumokat hoztak fel ellene, a melyek ha gunyolódásnál egyebek volna, teljesen indokolnak nemcsak a háznak, de magának a perzsének eltörölését is. Mondották, hogy ők jobban szeretik ünneppajukat, mint kötelességeket. E peerek kitünő állást foglalnak el a társadalomban, a kir. törvényszékek itélete alól minden komolyabb esetben ki vannak véve s azon sajátos hatalommal ruházták fel, hogy az ország képviselőinek minden működését megsemmisithetik, s most miután az egész éven át mitsem tettek, pihenést, felüdítő szünnapokat akarnak venni, noha még számos fontosabb ügy vár elintézésre.

E követelésre nézetünk szerint az lenne az egyedüli felelet, hogy végleg felmentsék őket a reájok nézve annyira fásztó kötelességektől. Valóban a peerek közlebbi fellépései világosan oda mutatnak, miszerint teljesen elégedetlenek a modern törvényhozás egész folyamával, az egész haladási politikával. Ez elégedetlenség őszinte, állandó és tevékeny; czélja mindenkor az volt s ma is az, hogy utjába álljon a törvényhozás folyamának, és új vér bebocsátása által nem gyógyítható meg, mivel e vér egy nemzedék alatt ép oly megromlottá lenne, mint a régi. Ennélfogva nem marad más hátra, mint egy munkás törvényhozás által helyettesíteni a mostani kétféjű szörnnyeteket, mi végből a választóknak a bekövetkező szüniöök alatt valamely végleges tervet kell megállapítaniok úgy, hogy a jövő választásoknál egyetlen jelölt se választassék meg, mielőtt nem kötelezi magát, hogy a felsőház reformját fogja sürgetni.

E reformnak két komoly nehézség áll útjában, egyik a leggyakorlatibb, a másik inkább elvi természetű. Az első azon tulnyomó hatalom, melylyel az alkotmány a peereket a kormány fölött felruházta. Minden politikai jól ismeri a peerek hatalmát a törvényhozás fölött, a nép zöme azonban nem látja be, miszerint e hatalom sokkal esekélyebb annál, mint a melyet a peerek a végrehajtó kormány fölött gyakorolnak. Részt mint születteit törvényhozók, részint társadalmi suprematíajok következtében és statumokon alapuló kiváltságai folytán, harmincz negyven főr, a Disraeli szerint ugynevezett „politikai peerek“, általában ügyes és erélyes férfiak, de a kik mind előszeretettel, mind véleményeket illetőleg valamely korábbi századhoz tartoznak, a kabinet tagjainak megválasztásánál döntő befolyást gyakorolnak. A hét miniszteri tárca közül ugyanis legalább három nekik, azaz a politikai peerek közül olyanoknak kell átengedni, akik az azon idő szerinti kormányval legalább képesek rokonszenvezni, mi a király szabad választási jogának oly világos korlátozása, a minőnek pártjára az egész föld kerekégén nem akadhatunk. E roppant kiváltság, mely törvényhozói hatalmukat megőszörözi, képessé teszi a peereket, hogy felszólalassanak bármily kabinetet, a mely velök a rendjüket érdeklő intézkedésekben egyenlő nézetben nem lenne. Ennélfogva elkerülhetlenül szükséges, hogy az életbe léptetendő reform a kezdeményezés ne a kormánytól, de a választóktól induljon ki.

Mindenekelőtt követelniök kell, hogy eltöröltessek minden oly statutum, mely a korona szabad választási jogát korlátozza egyik vagy másik politikai hivatal betöltésénél, avagy kiszabja az egyik és másik háznak juttatandó miniszteri tárcák számát. Másodszor követelniök kellene a választóknak, miszerint ha már fenmarad a felsőház, ne legyen joga valamely javaslatot ismételve visszaküldeni az alsóháznak, hanem a mint valamely törvényjavaslat az alsóház bizottságain keresztül megy, s a lordokhoz átküldetik, ezek egyszer visszaküldhessék azt, hogy tett módosításai felett az alsóház ujjabban tanácskozhassék. Az absolut vetet mind a lordoktól, mind a koronától el kellene vonni. Ez eljárás a régi forma megváltoztatása nélkül összhangba hozná az alkotmány

elvet a tényekkel, névleg még mindig a lordok és képviselők álló vegyes törvényhozás alatt hagynak bennünket, míg a hatalom állagát azoknak, a kiket az valóban megillet, t. i. a nép képviselőinek kezébe tenné le.

Ezek azon követelések, melyeket a választóknak tenniük kell, ha akarják, hogy a lordok háza továbbra is fennmaradjon; mi azonban inkább óhajtánók, miszerint a lordok háza végképen eltörölnék, a midőn újabb peerek nem nevezetnének ki s határozottan felruháztnának a peerek azon joggal, hogy az alsóházban ülészhessenek. Az alsóház azon határozati javaslata, mely megtiltja a peereket, hogy a képviselői választásokba beleegyhessenek, régmúlt idők elavult hagyományai; hagyjuk őket résztvenni a választásokban a mint nekik tetszik; a nagyobb rész kétségtelenül az fog maradni így is, a mi eddig volt, nevezetesen társadalmi, de semmi politikai hasznát nem nyújtó tekiatélyos földbirtokosok, kiknek eszméi épen nem felelnek meg a modern igényeknek, s a kik midőn fentartani segítenek egy zászlót, a mely jobb, avagy rosszabb, de legalább eltérő a gazdag polgári osztályétól — szint kölcsönöznek a világnak, a mely különben egészen szürkévé kezd válni.

Azon legegyszerűbb negyven ötvenre menő politikai peerek továbbá, kik nem esnének át a zajos választásoknál s bejuthatnának az alsóházba, rendkívüli élénkséget vinnének oda magukkal s nagyban növelnék az alsóház függetlenségét; több ügyes adminisztratív erő tünnek fel a képviselők padjain s képviselve lennének az eddig nagyon gyengének mutatkozott kosmpolitikus ismeretek is.

Ily intézkedés azonfelül a legmáltányosabb lenne azon peerekre nézve is, akik szeretnek munkálkodni és dolgozni és kiknek eddig is nem saját hibájuk folytán, de ferde állásuk következtében nem lehetett hasznát venni, kik azonban az alsóházban gyorsan megnyernék az ország rokonszenvét, melyet jelen elszigeteltségük mellett teljesen elvesztettek. E peerek kétségben kívül konservatívok lennének, de konservativusok nem lenne azonos a vagyonos és liberális színezetű középosztályával, hanem sokkal magasabb jellegű, egyértelmű az első nagy politikai igazsággal, hogy az állam szentebb mint a benne élő egyének összesen.

KÜLFÖLDI HIREK.

München, aug. 22. A király helyeselte a javaslatot, hogy Poroszországnak további engedmények ne adassanak. A király környezetében több személyváltozás van kiálaltatásba helyezve.

London, aug. 22. A francia küldöttség Corkba érkezett, hol lelkesülten fogadtattott.

Madrid, aug. 22. Humbert koronaherceg ide érkezett és azonnal az Escorial-palotába ment a királyhoz. Az „Imparcial” mondja: Az államköltségvetés kiadási rovataiban tett megtakarítások a kiadásokat már eddig is 621 millió pezetára csökkentették; ha a közoktatási és vallási budgetben is tétlenek még levonások, a kiadások nem teendének többet 600 milliónál. A pénzügyminiszter a bevételeket 588 1/2 millióra teszi s így a

hiány összesen csak 11 1/2 milliót tenne s ez könnyen lesz fedezhető. A miniszterium indítványba fogja hozni, hogy az amerikai államokban mindenütt, hol követek, vagy nagykövetek vannak, ezek helyébe főkonsulok neveztesse ki.

A belgrádi „Jedinstvo” stambuli közleménye szerint a porta még nem határozta el, miként válaszol Bismarcknak a Strousberg-féle ügybeni protestatiójára: könnyen megtörténhetik, hogy jónak fogja találni Romania belügyeibe be nem avatkozni. Közli szerint ez volna a portára nézve a legjobb politika, legalább Romania előtt nem tenné magát gyűlöltté.

A belgrádi „Vidoydan”. Konstantinopolból a következőket újságolja: Az egyiptomi alkirály s a szultán között egy nő diplomata (Zépne hanum), a khedive nagynéje közvetít. Van kilátás, hogy Stambul és Cairo között létrejöj a béke, vagy egy tartós fegyverszünet.

UJDONSÁGOK.

A vajdahunyadi vasbányák és szilvolyi kőszéntelepek kiaknázása engedélye iránt a napokban kötetelt meg a szerződés a m. kir. pénzügyminiszter közt egyrészt a franco-magyarbank és a (bécsi) Guttmann testvérek közt másrészt. E jelentékeny, 30 millióra rugó üzlet, mint hírlík hosszú időre 70—80 évre kötött. A vételár csak részben fog készpénzzel fedeztetni, nagyobb részt az új vállalat részvényből telik. A kormány ily módon az üzletnek csaknem felét részéssítetik, s a többi részvényeseknek azon előnyt nyújtja, hogy a tiszta haszonból előbb a forgalomban levő részvények szelvényeit váltja be, s csak a fennmaradó összegből fedezi saját kamatszélvényeit. A társaság évenként körül-belül 1 millió mázsa nyers vas kiaknázására jogosult és kötelezett. Egyéb részletekről még nem értesült a „N. fr. Pr.”, honnan ez adatokk verjük.

A Magyarországon, Erdélyben és Horvát-Szlavonországon fennálló 40 huszár és dzsidás század nyolcz lovas osztályba osztottt be. A VII. lovas osztály áll a háromszéki, marosszéki, kolozsi és eszékéki 11, 12, 13 és 36 századokból. Törzsalomás: Kolozsvár. Parancsnok Lendvay Rudolf őrnagy.

Jókay Mór tervelt erdélyi utazását folytonos gyöngékedése miatt néhány héttel későbbre halasztotta.

A lengyel lövészek következő latin szavakkal vettek a budai lövészegetől búcsút: „Generosi et nobilissimi Commilitones! Nos cives urbis Cracoviae ad festum laetitiam ad vobis invitati, summa cum delectatione a Vistula ad Danubium properavimus. Rebus gestis, animo et ingenio propinqua cognatione juncti hac occasione nobis data sympathiam nostram vobis testamur ac gratulamur. Bibamus ergo: Vivant fratres hungarici et poloni! Nemes és nagylelkű bajtársak! Mi Krakkóváros polgárai, a legnagyobb gyönyörrel siettünk a Vízutalót a Dunához, ez örömdetűt innepélyre, melyre bennünket meghívtatok. Történetünk, szívünk és gondolkodásunknál fogva egymáshoz szoros barátsággal kötve, ez alkalommal is tanúsítjuk irántatok való rokonszenvünket és üdvözlünk benneteket! Poharat emelünk a magyar

és lengyel testvériségért! Riadó és szünni nem akaró éljenek fogadták ez egyszerű érzelmeteljes szavakat. Mily viszhangra talált a budai lövészeget meghívása, mutatja az a körülmeny, hogy még aug. 23-án is érkeztek vendégek Tirolból, Toscanából és Törökországból.

A honvédelmi miniszterium elrendelte, hogy az orvosi egyetemet végzetek, s orvosi diplomával felruházottak, ha behivatnak az ősi honvédegykorlatokra, alkalmaztatásuk alatt 2 ft napidíjjal látatnak el. Azonkívül tetszésük szerint utóbbi vagy polgári ruhában végezhetik a szolgálatot; utóbbi esetben azonban veres keresztes fehér karszalagot kell viselniük.

Viszhang Fogaraszól. Midőn a körünkől távozó Holló Kázmér urnak a hála és részvét érzelmeivel mondanánk búcsút, nem tehetjük, hogy őszinte sajnálatunkat ki ne fejezzük ezen, minden körben kedvelt és tisztelt hitszónok távozása felett, kiben egyházközségünk egy kitünő szónokot és buzgó lelkeszt, társas körünk egy mivel férfiút és magyarságunk egy hű támaszt veszített. Fogadjon a távozó itmaradt barátainak őt a távolba is kísérő őszinte részvéte nyilvánítását; legyen meggyőződve, hogy emléke közöttünk mindég becses maradand, s engedje remelleniünk, hogy a sors még visszahozandja őt itteni barátai és tisztelői körébe, kik az elválás e komoly percében őszinte érzelmeivel viszhangozzák: „Is-ten hozzád!” Fogarasz, aug. 20. 1871.

Számos tisztelői és barátai.

Strassburg város a würti csata évfordulóján mély gyászot öltött. Az utcákon kevés férfi volt látható, ki a halhatatlanság jelvényét mellén nem viselte volna, ugyszintén kevés nőt lehetett látni, hajdizsén, vagy kalapján háromszínű szalag nélkül. A mi egyébként a háromszínű szalagok viselését illeti, az már régi szokás, és a francziák annyival is inkább ragaszkodnak hozzá, mivel a németek azt még a leghevesebb kifakadások közepette is mind en áron megakadályozni iparkodnak. Megförtént már az is, hogy a német tiszték kis leánykákat az utcán a háromszínű szalagok eltávolítására fenyegetve kényszerítették. Épen ily módon jártak el az oroszok is Varsóban, az orosz rémuraság idejében.

Ánemet tengerészet nevezetes gyarapodásban részesül. Ezen gyarapodás három hajóból áll, mely egészen új szerkezetű, s azon czélra való, hogy más hajók ellen torpedókat helyezzen el; az új hajók egészen vasból építve, s alig egy köbhüvelyknyi fa van anyagukban, hosszukás alaknak 60 lábnyi hosszú és 7—8 lábnyi szélességgel. Oly kinézésűek mint egy hal. A fedélzet nem sima, hanem gömbölyű, hogy a golyóknak ne szolgálhasson czélpötöl. A fűtés petróleummal eszközöltetik. A gépeket Stockel és Wagenknecht gyára szolgáltatta.

Keleti egyházügyek. Az újvidéki „Národ”-nak jelentik a Bácságból, hogy az aradi és karansebesi román egyházmegegyek elfogadták azon, a vegyes román-szerb községekre vonatkozó alapítványi kiegyezést, melyet a szerb és román delegáció Karloviczon kidolgozott. A szerb delegáció kijelenté, hogy a kolostorok átengedése szö sem lehet. A románok értesíték arról synodusaikait, melyek ismét szakértő bizottságokat küldének ki

a kérdés megvitatására, és annak eldöntésére, nem lehet-e per utján valamit elérni.

Uj román lapot terveznek alapítani a brassai, fogarasi és szebeni románok. Az új lap, mint halljuk Brassóban fog megjelenni és programul az ottani testvériség bizottság elveit fogadja el. „Nemere.”

Rotschildi ajándék. Mint Párisból jelentik: Rothsild báró a párisi városi kölesön kibocsátási üzletéből neki jutott 10 millió franknyi provizótiót Páris városának ajándékozza.

Uj bolygó. Peters tanár Észak-Amerikában f. évi július 25-én új bolygót fedezett föl, mely a bolygósok csoportjában a 114-ik. Nagyságánál fogva tizenkettedik vagy tizenharmad rangú csillag.

A 48-ki honvédek javára rendezett sorsjáték szétküldött 300,000 jegyből csak 139,654 kelt el, s így még az összesnek fele sem; miután azonban a főnyereményt maga az állam csinálta, a tiszta haszon a 200,000 frot meghaladja.

Különös fogás. A párisi Point du Jour mellett több fickó fürdött a Szažuában. Amint javában bukdácsoltak, egyikök egy óriási porosz bombára bukkant a folyó fenekén, melyet aztán társai segítségével a partra vontak. Minthogy a hosszas vízbenlét miatt vesztélytől nem lehetett tartani, felnyitották a bombát; kiírja azonban bálmatukat, midőn a bomba belsejében egyéb tölteték helyett 1300 frankot találtak 5 frankos darabokban, mely összeghez egy német nyelven írt levél volt mellékelve, melyet azonban már nem lehetett kibetűzni.

Távíratí tudósítás a bécsi börzéről.

Aug. 24-ről: 5% Metalliques 59.70. 5% Nemzeti kölesön 69.70. 1860-diki államkölesön 102.10. Bankrészvények 768. Hitelrészvények 290. 1/2. London 121. — Ezüst 120.50. Cs. kir. arany 5.80. Napoleondor 9.67 1/2.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 80.— Temesi 78.50. Erdélyi 72.25. Horv.—Slavon 86.25.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyilttér.

(215) 26—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám I-ső emelet 14 sz.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Beküldetett. 12.

Minden betegség gyógyítása gyógyszer és költség nélkül a delicat Revalesciere du Barry által Londonból, a mely gyermekeknek és felnőtteknek 50-szer megtakarítja a gyógyítási költséget.

72,000 gyomor-, ideg-, altesti-, mell-, tüdő-, gége-, hang-, lélegzés-, mirigy- és húgyhólyag-baj gyógyítása, a miről kívánságra másolatok ingyen és bérmentesen küldetnek.

Gyógy. sz. 64.210.

Nápoly, 17. april 1862.

Uram! Egy májbaj következtében 7 év óta borzasztó állapotban voltam, elsóványodtam, s kínlódom. Nem valék képes írni vagy olvasni; minden izom reszkelett testemben; rossz emésztés, folytonos álmatlanság szüntelen idegíngertben tartott, mely ide oda üzött, soha nyugtot nem adott; e mellett mindig buskomor valék. Sok orvos kimerült gyógyításombá, de bajamat nem enyhíté. Teljes kétségbeesésben megkísértém önnek Revalesciere du Barry-ját, s most, miután 3 hónapig éltem vele, hálát mondok az Istennek. A Revalesciere legnagyobb dicseretet érdemel, visszaadta tökéletesen

egészségemet s abba a helyzetbe tett, hogy társadalmi állásomat ismét elfoglalhatom.

Öszinte hálával és teljes tisztelettel

Bréhan marquisé.

Táplálóból levén a húsnál, a Revalesciere felnőtteknek és gyermekeknek 50-szer behozza árát gyógyszerekkel szemben.

1/2 fontos bádog szelenczkében 1 frt. 50 kr. 1 frt. 2 frt. 50 kr., 2 frt. 4 frt. 50 kr., 5 frt. 10 frt., 12 frt. 20 frt., 24 frt. 36 frt.

Revalesciere esokoláde poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 frt. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faulak József fűszerkereskedésében, Pesten Török-nél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Redoutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Hivatalos.

4296 1599 2-3 (247)

Pályázat.

A marosparti m. k. sóbányái atánál be-töltendő az ellenőri állomás, melylyel a XI-ik rangfokozat, évi 700 ft. fizetés, szabadlakás, vagy ennek hiányában 15% lakpénz, 12 bécsi öl tűzifa járandóság, és biztosítékul a fizetés 2/3-ának megfelelő összeg letétlénnek kötelezettsége van egybekötve.

Pályázók szolgálati és minősítvényi táblázat tal felszerelt folyamodványait, jártasságuknak a só- és pezutár kezelésében, a számvitelben és a magyar fogalmazásban, hiteles kimutatása mellett, f. é. szeptember hó 24 ik napjáig aló iri igazgatóságához előljároságaik után nyújtsák be.

A m. k. bányaigazgatóság.

Kolozsvárt, 1871 augusztus 14-én.

Nem hivatalos.

19— (176)

Uj és kijátszott

ZONGORÁK a legjobb bécsi firmáktól, kezesség mellett a bécsi árban kaphatók

TRISKA FERENCZ.

zongorakereskedőnél hid-utca 315 szám. Kijátszókat alaposan végez, méltányos árért, kezeskedvén azok tartosságairól.

Müller Kelemen

hires

családi varrógépeit a Singer-

rendszer szerint,

valamint Wheeler és Wilson, Howe, Grover és Baker-kézi varrógépeket, kötőgépeket, tüket, selymet és czérnát a legjútányosabb árban ajánlja

Scherz Rudolf

varró- és kötőgépfőüzlete

21. Opernring 21. Bécsben.

2-3 (244)

Hirdetmény.

Béra János-féle V.-Hunyad városában, alszeg utczában 435 h. sz. alatt fekvő, tartozás törlesztése végett biróilag eladott, s folyó év június 2-án aló iri által képviselt gy.-fejérvári főtisztelendő káptalanra szabályszerűleg átruházott, és jelenleg telleges birtokában álló telkes

Házeladás.

Hivatkozva az Erdélyi Hivatalos Értesítőnek idei 1731-ik számában is közzétett hirdelmenyre. — Aló iri bővebben is köztudomásra kívánja juttatni, hogy a néhai Penningsdorf Antal és neje Czíkeli Anna hagyatékához tartozó, Kolozsvárt a Pelső-közép-utczában 496. szám alatti ház és telek, folyó 1871-ik év szeptember hó 11-kén délelőtt 9 órakor el fog árverzetetni.

Az árverezés a helyszínen, leend, tudniillik az elárverzendő háznál az emeleti szobában.

Az árverezés feltételeinek főbb pontjai ezek:

1) A megnevezett háznak kikiáltási ára 23,530 forint o. é. becsár, ezen alól nem fog eladatni.

2) A venni szándékozó tartozik az árverés megkezdése előtt a becsárnak 10% kész pénzben letenni, különben az árverezéshez nem szólhat.

3) Mihelyt az árverezés megtörténend s a vásárlóra, mint legelőbbet ígérőre az árverezés leveretik, azonnal köteles a vásárló az összes vételárnak felét — melyben a bételt bánatpénz is beleszámítatik kész pénzzel kifizetni — a vételárnak másik felét, hasonlóul köteles a vásárló az árverezés napjától kezdve három hónp alatt ugyancsak készpénzben az árverezéstől számítandó 6% kamattal kifizetni, megjegyezvén azt, hogy ha a vásárló a vételárnak második felét két hónp alatt fizeti le, akkor kamatot nem fizetend.

A megnevezett házastelek, — a vásárlónak azonnal mihelyt az árverezés meg fog történni terühmentesen birtokába adatik a szobák kulcsaival együtt, az emeleti lakást attól a percztől kezdve tetszés szerint használhatja — a földszinti lakásokat csak folyó 1871-ik év szeptember 29-dikén veheti birtokába, mert azokat a jelenben ott lakó bérlők használják.

Az árverezés feltételeinek többi pontjai az árverezés napján a helyszínen avagy addig is a tekintetes törvényszéknél, ugy aló iriútnál megtekinthetők.

Tájékozásul — aló iri tisztelettel kívánja megjegyezni, — hogy a fennebbi 23,530 frt. o. é. becsár a jelen helyi viszonyokhoz képest mérsékeltlen van fel véve, mert a massiv épületen és gyönyörű lakáson kívül az udvaron hátul 18 vagy 20 lóra köből épült istálló, köből épült záros kocsiszin, mely gabona-raktárnak is szép jövedelmet biztosít, az udvaron szivattyus boltozatu kamarái, kényelmet és biztonságát nyújtanak a leendő tulajdonosnak.

Kolozsvárt, augusztus 17-kén 1871.

2-2 (250)

Vajna Sándor,

mint végrendeleti végrehajtó.